

Säilyttäkää tämä tiedote.

Tiedote tuberkuloosista: suomi

Näyttäkää tiedotetta lääkärille tai hoitajalle.

Tiedote tuberkuloosista ja tuberkuloositarkastuksesta

Miksi Teille on annettu tämä tiedote?

Suomessa tuberkuloosi on harvinainen sairaus. Hyvällä hoidolla se on saatu lähes häviämään. Tulette maasta, jossa monet sairastavat tuberkuloosia. Voitte sairastaa ja levittää tuberkuloosia lähipiirissä tietämättänne. Oman terveytenne, lähiomaistenne terveyden sekä muiden kanssaihmisten kannalta on tärkeää, että mahdollinen tuberkuloositauti havaitaan ja hoidetaan ajoissa.

Suomessa halutaan pitää huolta maahanmuuttajien terveydestä. Koska aiotte oleskella Suomessa yli kolme kuukautta, on Teillä oikeus päästä ilmaiseen **keuhkokuvaukseen**. Kuvaus on vapaaehtoinen. Keuhkokuvauksella selvitetään, onko keuhkoissanne tuberkuloosimuutoksia.

Keuhkokuvaus

Keuhkotuberkuloosi havaitaan useimmiten keuhkojen röntgenkuvauksessa. Kuvaus on turvallinen. Raskaana olevan tulisi kertoa tilastaan ennen kuvausta. Raskaana olevan oireettoman naisen keuhkokuva otetaan viimeisten raskauskuukausien aikana.

Keuhkokuva otetaan asuinkuntanne terveyskeskuksessa. Keuhkokuvaus on Teille ilmainen. Jos keuhkokuva on poikkeava, Teihin otetaan yhteyttä ja järjestetään tarvittavat jatkotutkimukset.

Millaisia tuberkuloosin oireet ovat?

Keuhkotuberkuloosin tärkein oire on pitkään, yli kolme viikkoa kestänyt yskä, joka voi muuttua ajan kuluessa limaiseksi. Yskänpuuskan yhteydessä voi tulla kellertäviä, ruskehtavia tai verisiä ysköksiä. Sairauden edetessä voi tulla hengenahdistusta ja rintakipua.

Tuberkuloosiin sairastunut voi kuumeilla, laihtua ja hikoilla voimakkaasti öisin. Hänen ruokahalunsa saattaa heiketä ja kunto huonontua. Oireita voi olla muitakin riippuen siitä, mikä elimistön osa on sairastunut.

Lapsilla tuberkuloosi aiheuttaa usein kasvun ja kehityksen hidastumista.

Mitä teette, jos Teillä on tuberkuloosiin sopivia oireita nyt tai niitä ilmaantuu myöhemmin?

Ottakaa yhteyttä viivyttelämättä asuinkuntanne terveyskeskukseen. Lääkärin tarkastus on välttämätön. Lääkärin tarkastus on Teille ilmainen. Tiedot tutkimuksista eivät tule maahanmuuttoviranomaisten tietoon.

Mikä tuberkuloosi on?

Tuberkuloosi ei ole kenenkään syy. Tuberkuloosi on tartuntatauti. Taudin aiheuttaa *Mycobacterium tuberculosis*-bakteeri. Yleisimmin tuberkuloosi esiintyy keuhkoissa, jonne muodostuu tulehduspesäke. Siitä bakteerit voivat levitä veren tai imunesteen välityksellä muualle kehoon kuten imusolmukkeisiin, suolistoon, ihoon tai keskushermostoon. Tuberkuloosi voi olla yhtä aikaa sekä keuhkoissa että muualla elimistössä.

Miten tuberkuloosi tarttuu?

Tuberkuloosi tarttuu ilman välityksellä ihmisestä toiseen. Tuberkuloosibakteereja leviää ilmaan, kun keuhkotuberkuloosia sairastava puhuu, laulaa, yskii tai aivastaa. Silloin samassa huoneessa oleskeleva ihminen voi saada bakteereita omiin keuhkoihinsa hengitysilman mukana. Tällöin ne, jotka ovat oleskelleet sairaan kanssa pitkiä aikoja, voivat saada tartunnan. Suurin riski saada tartunta on yhdessä asuvilla perheenjäsenillä.

Kuka sairastuu tuberkuloosiin?

Tuberkuloositartunnan saaneista vain yksi kymmenestä sairastuu tuberkuloosiin. Herkimmin sairastuvat pienet, alle 5-vuotiaat lapset, nuoret aikuiset, iäkkäät ja sellaiset ihmiset, joiden vastustuskyky on heikentynyt.

Kuinka pian tuberkuloositartunta muuttuu sairaudeksi?

Pieni, alle 5-vuotias rokottamaton lapsi voi sairastua muutaman viikon tai kuukauden kuluttua tartunnasta ja tauti voi edetä nopeasti. Aikuinen henkilö, jolla ei ole perussairauksia, sairastuu tavallisimmin yhden – kahden vuoden sisällä tartunnasta. Tuberkuloosiin voi sairastua vielä kymmenien vuosien kuluttua tartunnasta. Muista siis tuberkuloosin oireet.

Missä ja miten tuberkuloosia tutkitaan?

Tutkimukset aloitetaan terveyskeskuksessa, opiskeluterveydenhuollossa tai työterveyshuollossa. Jatkotutkimukset tehdään sairaalassa. Lapset tutkitaan lastentautien osastolla tai poliklinikalla. Aikuisen keuhkotuberkuloosia tutkitaan ja hoidetaan sairaalan keuhkosairauksien osastolla tai poliklinikalla.

Keuhkotuberkuloosia epäiltäessä tehdään keuhkokuvaus ja tutkitaan yskösnäytteitä. Yskösnäytteestä tehdään tuberkuloosivärjäys ja -viljely. Ysköksestä voidaan tehdä tarvittaessa tuberkuloosigeenin osoittamiseen perustuva pikatesti.

Joskus on tarpeen tähyttää keuhkoputket tai tehdä keuhkojen kerroskuvaus. Kun tuberkuloosia tutkitaan muualta kuin keuhkoista, käytetään erilaisia kuvantamismenetelmiä. Lisäksi sairastuneesta elimestä pyritään saamaan kudus- tai märkänäyte.

Miten tuberkuloosia hoidetaan?

Tuberkuloosia hoidetaan lääkkeillä. Lääkkeitä on aluksi vähintään neljä. Tavallisen tuberkuloosin hoito kestää vähintään puoli vuotta. Tuberkuloosista paranee hyvin, jos tuberkuloosi havaitaan ajoissa ja hoito toteutuu tarvittavan ajan. Tuberkuloosin hoito on Suomessa hyvää ja se on ilmaista.

Lue lisää tuberkuloosista: www.tuberkuloosi.fi